

KOMENDANT
Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej
im. gen. dyw. Henryka Minkiewicza
z siedzibą w Białymstoku

Białystok, dnia 27 lutego 2026 r.

Egz. pojedynczy

PD-NK.057.5.2026

Pan Wojciech BRZozowski
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
e-doręczenia

Dotyczy: pisma ZPM.543.15.2026.KM z dnia 29.01.2026 r.

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na korespondencję z dnia 29.01.2026 r., uprzejmie informuję, że w Podlaskim Oddziale Straży Granicznej przyjmowanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej realizowane jest zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej¹.

W powyższym postępowaniu ustawodawca wskazał, że cudzoziemiec składa wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej do Szefa Urzędu za pośrednictwem komendanta oddziału Straży Granicznej albo komendanta placówki Straży Granicznej, a cudzoziemiec, który przebywa w strzeżonym ośrodku, areszcie dla cudzoziemców, areszcie śledczym lub zakładzie karnym składa wniosek za pośrednictwem komendanta oddziału Straży Granicznej albo komendanta placówki Straży Granicznej obejmującego terytorialnym zasięgiem działania siedzibę strzeżonego ośrodka, aresztu dla cudzoziemców, aresztu śledczego lub zakładu karnego.

Na podstawie powyższych przepisów, w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 stycznia 2026 r., w Podlaskim Oddziale Straży Granicznej przyjęto 510 wniosków o ochronę międzynarodową, którymi objęto łącznie 649 osób. Wnioski zostały przyjęte odpowiednio w:

- Placówkach Straży Granicznej - 170 wniosków obejmujących 215 cudzoziemców;
- Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców - 184 wnioski;
- Wydziale do spraw Cudzoziemców - 156 wniosków obejmujących 250 cudzoziemców.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ww. ustawy, wnioskodawca składa wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej osobiście. W przypadku, gdy z przyczyn leżących po stronie organu Straży Granicznej nie jest możliwe przyjęcie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej

¹ Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 223 z późn. zm.)- dalej jako ustawa o udzielaniu cudzoziemcom ochrony.

na formularzu w dniu, w którym cudzoziemiec stawiał się osobiście w siedzibie tego organu i zadeklarował zamiar złożenia takiego wniosku, organ Straży Granicznej informuje cudzoziemca w języku dla niego zrozumiałym o terminie i miejscu przyjęcia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej oraz sporządza protokół z tej czynności, co zostało przewidziane przez ustawodawcę w art. 28 ust. 1 ustawy.

W przypadku kategorii osób niepełnosprawnych, osób w podeszłym wieku, kobiet ciężarnych, osób samotnie wychowujących dziecko lub osób przebywających w pieczy zastępczej, w szpitalu, w areszcie śledczym lub w zakładzie karnym, które nie mogą stawić się w siedzibie organu Straży Granicznej, pisemna deklaracja zamiaru złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej może być złożona za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Ustawodawca nie przewidział innej drogi, niż osobiste, bądź za pośrednictwem operatora pocztowego złożenie deklaracji zamiaru złożenia wniosku.

Przyjęcie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej i jego rejestracja następują niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia przyjęcia deklaracji zamiaru złożenia takiego wniosku, a w razie masowego napływu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu uzyskania ochrony międzynarodowej – w terminie 10 dni roboczych.

W okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 stycznia 2026 r. w Podlaskim Oddziale Straży Granicznej przyjęto 158 deklaracji zamiaru złożenia wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej odpowiednio: 19 deklaracji w placówkach Straży Granicznej, 139 deklaracji w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców. Wszystkie deklaracje dotyczyły cudzoziemców osobiście deklarujących chęć złożenia przedmiotowego wniosku.

We wskazanym okresie nie złożono żadnej deklaracji na pomocą operatora pocztowego. Żadnej deklaracji, zgodnie z postępowaniem przewidzianym w ustawie, nie złożono również w Wydziale do spraw Cudzoziemców Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej. Każdorazowo zachowano, zaewidencjonowano w odpowiednich rejestrach, ustawowe terminy w kontekście złożenia deklaracji zamiaru złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

W piśmie z 29 stycznia 2026 r. z Biura Rzecznika Praw Obywatelskich zawarto informacje odnośnie skarg dotyczących *„braku możliwości złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium RP w ustawowym terminie, które odnosiły się do procedur prowadzonych przez Podlaski Oddział Straży Granicznej”*. Z treści pisma wynika, że dotyczy to wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej składanych w Wydziale do spraw Cudzoziemców w komendzie Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej.

W związku z tym, że w przywołanym na wstępie Pańskim piśmie zostały wskazane trzy numery telefonów, pod którymi jakoby telefonicznie, należało wpisać się na listę, uprzejmie informuję, że jeden ze wskazanych numerów jest przypisany do Wydziału do spraw Cudzoziemców, drugi do Placówki Straży Granicznej w Białymstoku, natomiast trzeci nie należy do Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej. W tym miejscu należy wskazać, że numer telefonu Wydziału do spraw Cudzoziemców oraz numer telefonu Placówki Straży Granicznej nigdy nie został podany do publicznej wiadomości w kontekście składania wniosków o ochronę międzynarodową, bowiem takiego sposobu złożenia deklaracji zamiaru złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej nie przewidują przepisy ustawy.

Numer telefonu, który został podany na stronie internetowej Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej, przeznaczony jest do udzielania informacji odnośnie wymiany Kart Pobytu dla cudzoziemców. W przypadku, gdy na podany numer dzwonią cudzoziemcy zainteresowani

złożeniem wniosku o ochronę międzynarodową, udzielana jest im informacja odnośnie osobistego stawiennictwa wnioskodawcy wraz ze wszystkimi osobami do objęcia wnioskiem w siedzibie Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej mieszczącej się w Białymstoku przy ul. Bema 100.

Należy również zwrócić uwagę na status pobytowy cudzoziemców składających wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej. W analizowanym okresie prawie 57 % wnioskodawców posiadało zezwolenie (bądź było w procedurze) na pobyt czasowy, stały, bądź status UKR, a więc posiadało uregulowaną sytuację prawną. W zdecydowanej większości cudzoziemcy składający wnioski to osoby pracujące w Polsce, rodziny z dziećmi w wieku przedszkolnym i szkolnym. Z uwagi na fakt, że złożenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej wymaga osobistego stawiennictwa cudzoziemca, opiekuna prawnego, jak również małoletnich dzieci, cudzoziemcy sami wyszli z inicjatywą oddolną, zwracając się z prośbą o podanie terminu, kiedy z dużym prawdopodobieństwem zostanie przyjęty wniosek bez konieczności ponownego stawiania się w siedzibie organu, ponieważ złożenie wniosku wiązało się z uzyskaniem dnia wolnego w zakładzie pracy lub w szkole.

Udzielenie informacji o terminie, w którym w chwili osobistego stawiennictwa w siedzibie organu cudzoziemca, możliwym będzie podjęcie natychmiastowych czynności zmierzających do przyjęcia przedmiotowego wniosku, nie stanowi początku postępowania. To cudzoziemiec sam decyduje, kiedy osobiście stawia się w siedzibie organu, aby wyrazić wolę złożenia wniosku o ochronę międzynarodową. Może wziąć pod uwagę terminy wskazane przez funkcjonariuszy Wydziału do spraw Cudzoziemców, albo zupełnie je zignorować i stawiać się wedle swojego uznania.

W tym miejscu należy podkreślić, że udzielona cudzoziemcowi informacja pociąga za sobą konkretnie działania Organu polegające na przekierowaniu do czynności sił i środków własnych, jak i zapotrzebowaniu w danym terminie obecności tłumacza, co bezpośrednio przekłada się na skrócenie czasu koniecznego do przyjęcia takiego wniosku, tym samym na ograniczenie możliwego dyskomfortu cudzoziemca związanego z rozpoczęciem postępowania uchodźczego.

Tym niemniej, z uwagi na niemożliwe do przewidzenia okoliczności służbowe, które mogą powodować, że w chwili osobistego stawiennictwa cudzoziemca w siedzibie komendy Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej, może zaistnieć sytuacja, że nie ma możliwości natychmiastowego przyjęcia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Wydaje się, że taka właśnie przypadek opisany został w przywołanym na wstępie piśmie z dnia 29.01.2023 r., kiedy to „...małżeństwo cudzoziemców wraz z ich pełnoletnim synem zostało wpisane na listę w dniu 3 listopada 2025 r., natomiast termin przyjęcia wniosku został wyznaczony na 18 grudnia 2025 r. W tym dniu przyjęto wniosek wyłącznie od rodziców. Syn został poinformowany przez funkcjonariusza Straży Granicznej, że z uwagi na wykonywanie innych czynności służbowych nie jest możliwe przyjęcie jego wniosku, przy jednoczesnym zapewnieniu, iż będzie pierwszą osobą w kolejce do jego złożenia. Ostatecznie cudzoziemiec złożył wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej w dniu 13 stycznia 2026 r...”.

Wyjaśniając powyższą sytuację informuję, że na dzień 18.12.2025r. funkcjonariusze byli gotowi na przyjęcie dwóch wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium RP, pierwszego – od małżeństwa oraz drugiego – od ich pełnoletniego syna. Termin osobistego stawiennictwa małżonków i ich syna został zaproponowany przez pełnomocnika cudzoziemców. W trakcie przyjmowania wniosku od rodziców cudzoziemca okazało się, że z uwagi na dynamicznie zmieniającą się sytuację służbową, przyjęcie drugiego wniosku, od ich syna w tym

samym dniu jest niemożliwe. W związku z faktem, że cudzoziemiec nie był obecny w siedzibie Organu, poinformowano o tym pełnomocnika cudzoziemca, który będąc pełnomocnikiem zarówno małżeństwa składającego wniosek, jak i ich syna, znajdował się wówczas w pomieszczeniach służbowych Wydziału do spraw Cudzoziemców.

W związku z tym, że cudzoziemca nie było w tym dniu w siedzibie Organu, nie można było sporządzić protokołu z przyjęcia deklaracji zamiaru złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej i wyznaczyć terminu do złożenia wniosku, z czego cudzoziemiec zdawał sobie sprawę, ponieważ dotychczas był już objęty sześcioma procedurami uzyskania ochrony międzynarodowej. Przedmiotowy wniosek miał być jego siódmym wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Na zakończenie chciałbym jeszcze raz podkreślić, że Podlaski Oddział Straży Granicznej realizuje swoje zadania na podstawie, i w ramach przepisów prawa, a poszanowanie praw i godności człowieka jest jednym z naszych priorytetów.

Ze swojej strony, zapewniam Pana, że każda informacja dotycząca funkcjonowania Straży Granicznej jest przez nas szczegółowo analizowana, a płynące stąd wnioski wykorzystywane w doskonaleniu działalności służbowej naszej Formacji.

Z poważaniem

gen. bryg. SG Sławomir KLEKOTKA

/podpisano elektronicznie certyfikatem kwalifikowanym/

Wyk. w egz. pojedynczym
Wykonał: Wydział Kontroli
Dnia 24.02.2026 r.

35 - LECIE
POWOŁANIA
STRAŻY
GRANICZNEJ